

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/46/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4224010101
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4224010101.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Zity Matyóovej a JUDr. Ľubomíry Kubáňovej, v trestnej veci obvineného A. B., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 4 písmeno a/ Trestného zákona v časti dokonaný, v časti v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, o sťažnosti obvineného A. B. proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 23.05.2024, sp. zn. 3T/18/2024, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 6. júna 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť obžalovaného A. B. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Komárno (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť obžalovaného A. B. (ďalej len „obžalovaný“) o prepustenie z väzby na slobodu, pretože u neho trvajú dôvody väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného zákona. Podľa § 80 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku väzbu obžalovaného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Podľa § 80 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku neprijal písomný sľub obžalovaného, pretože ho vzhľadom na osobu obžalovaného a povahu prejednávaneho prípadu nepovažuje za dostatočný.

Svoje rozhodnutie súd I. stupňa odôvodnil tým, že dôvody väzby u obžalovaného nepominuli ani v súčasnosti. Doposiaľ zistené skutočnosti a okolnosti naďalej nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a toho času už bola podaná obžaloba, bol spáchaný, napĺňa všetky zákonné znaky skutkovej podstaty pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 4 písmeno a/ Trestného zákona v časti dokonaný, v časti v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, naďalej existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obžalovaný. Dôvodnosť podozrenia, že skutok spáchal obžalovaný je odôvodnený výpoveďami svedkov - poškodených C. A. a D. E., svedkov F. A., G. A., C. E., C. E., H. H., C. I., F. B. a A. B., D. E. J. K., I. L., B. K., M. B., svedka B. B. a ostatnými listinnými dôkazmi, čiastočným priznaním obžalovaného pri výsluchu dňa 18.9.2023. Vo vzťahu ku skutku pod bodom II. obžaloby súd I. stupňa poukázal na výpovede poškodených C. A. a D. E., ktoré sú podporené aj výpoveďami svedkov E. C., F. L., B. K., F. N., K. E. a listinné dôkazy. Naďalej pretrváva dôvodná obava, že by obžalovaný v prípade jeho prepustenia na slobodu mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Existuje dôvodné podozrenie, že obžalovaný sa mal obohatiť na úkor poškodených tak, že im deklaroval možnosť výhodného zhodnotenia finančných prostriedkov prostredníctvom kúpy nehnuteľností zadlžených fyzických osôb, resp. presvedčením poškodených, že sú predmetom záujmu orgánov činných v trestnom konaní, ktoré im plánujú vzniesť obvinenie, čo sa nezakladalo na pravde a súčasne im mal sľúbiť, že sa tak nestane, pokiaľ zaplatia požadovanú sumu. Voči obžalovanému sú vedené aj ďalšie trestné stíhanie, a to pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 3 písmeno c/, písmeno d/, odsek 4 písmeno a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b/, písmeno j/ Trestného zákona a s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e/ Trestného zákona spáchaný spolupáchatelstvom

podľa § 20 Trestného zákona a v ďalšej trestnej veci pre obzvlášť závažný zločin krádeže v štádiu prípravy podľa § 13 odsek 1 k § 212 odsek 1 písmeno b/, odsek 4 písmeno a/ Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno e/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno g/ Trestného zákona. U obžalovaného ide o osobu bez legálneho zdroja príjmov, nemajetnú, dlhodobo bez riadneho zamestnania, opakovane páchajúcu protiprávnu činnosť menšej spoločenskej nebezpečnosti v podobe priestupkov. Zároveň doposiaľ nevyšla najavo žiadna taká nová skutočnosť, ktorá by túto obavu z pokračovania v páchaní trestnej činnosti oslabovala alebo vyvracala, teda dôvody, ktoré viedli k vzatiu obžalovaného do väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku pretrvávajú aj naďalej. Súd I. stupňa k možnosti nahradenia väzby inštitútmi upravenými v § 80 odsek 1 písmeno b/, písmeno c/ Trestného poriadku uviedol, že s ohľadom na už vyššie uvedené skutočnosti, týkajúce sa osoby obžalovaného a povahy veci takýto postup v danom prípade neprichádza do úvahy.

Čo sa týka okolností uvádzaných obžalovaným ako dôvody a jeho prepustenie z väzby na slobodu, obhajca obžalovaného pri výsluchu doložil správu Úradu inšpekčnej služby, odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite, podľa ktorej sa realizuje operatívne preverovanie vo veci korupcie, zneužitia právomoci verejného činiteľa, kde obžalovaný poskytuje dôležité a relevantné informácie o páchaní trestnej činnosti, pričom vzhľadom na jeho osobu sa plánuje s ním ďalšia spolupráca. Jeho informácie sa potvrdzujú a takto už bol nájdený samopal v nelegálnej držbe, s ktorým mal byť údajne spáchaný trestný čin. Súd I. stupňa citoval ustanovenia § 10 odsek 23, odsek 24 Trestného poriadku a uviedol, že takáto okolnosť nemôže spôsobiť zánik existencie dôvodov väzby a byť dôvodom na prepustenie obžalovaného z väzby. Zo správy nie je zrejmé, aké procesné postavenie v tam uvedených trestných veciach zastáva obžalovaný. Pokiaľ by sa aj malo jednať o osobu podľa § 10 odsek 23 Trestného poriadku, podľa názoru súdu by to mohlo mať v tomto štádiu (po podaní obžaloby v konaní pred súdom) vplyv napríklad pri úvahách pri prípadnom budúcom ukladaní trestu a pri prípadnom zvažovaní použitia ustanovenia § 39 Trestného zákona. Nemožno však konštatovať, že týmto dôvodom väzby u obžalovaného zanikol, alebo že týmto vznikla možnosť vzhľadom na jeho osobu, aj závažnosť, povahu, rozsah trestnej činnosti, z ktorej je dôvodne podozrivý a už aj obžalovaný, nahradiť väzbu alternatívnymi inštitútmi uvedenými v § 80 Trestného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, podal sťažnosť obžalovaný, ktorú písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu tým, že má za to, že napadnuté uznesenie je v rozpore so zisteným skutkovým stavom a predovšetkým bez dostatočného odôvodnenia. Jeho ponechanie vo väzbe je v rozpore so zisteným skutkovým stavom a predovšetkým s podanou obžalobou, nakoľko spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní do takej miery, že toto jeho konanie a spolupráca odôvodňuje, či už pri rozhodovaní o väzbe po podaní obžaloby, alebo v zmysle žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, výnimočné okolnosti prípadu. O skutočnostiach spolupráce a rozsahu spolupráce mala vedomosť aj Krajská prokuratúra v Nitre. Avšak dňa 14.3.2024 bola súdu doručená zo strany prokuratúry jedine správa z Národnej kriminálnej agentúry Západ, v zmysle ktorej ním poskytnuté informácie boli vyhodnotené ako nepodstatné. Zo správy ÚIS zo dňa 15.5.2024, doručenej jeho obhajcom pri výsluchu dňa 23.5.2024, vyplýva, že významnou mierou spolupracuje a poskytuje informácie ohľadom objasňovania závažnej kriminality v policajných zložkách. Preto je evidentné, že nakoľko bol vyšetrovaný zo strany národnej kriminálnej agentúry a usvedčoval a uviedol od samého začiatku väzobného stíhania skutočnosti práve o príslušníkoch tejto zložky, tieto informácie z ich strany boli vyhodnotené ako nepodstatné, resp. neboli ani preverené. Preto tvrdí, že jeho postavenie, ako aj väzobné stíhanie je v značnej miere ovplyvnené zložkou, ktorá viedla jeho trestné stíhanie v prípravnom konaní. Je toho názoru, že výnimočné okolnosti prípadu vo vzťahu k jeho väzbe existujú. Pokiaľ by súd v rámci predošlého rozhodovania v rámci svojej kompetencie jeho postavenie preveril, bolo by možné jednoznačne určiť, či sú dané výnimočné okolnosti prípadu. Vzhľadom na závažnosť skutkov, ktoré objasnil alebo potvrdil v zmysle prípisu ÚIS zo dňa 15.5.2024, môže mu byť poskytnutá výhoda spočívajúca v procesnom postupe a to tak, že uvedené skutočnosti súd zohľadní ako výnimočné okolnosti prípadu a väzbu nahradí dohľadom probačného a mediačného úradníka na jeho správaním a zároveň uloží kontrolu technickými prostriedkami a zároveň uloží primerané povinnosti a opatrenia. Odôvodnenie odmietnutia alternatívnych spôsobov aj vzhľadom na vyššie uvedené, ktoré sú spôsobilé nahradiť väzbu, považuje za nepostačujúce. Súd žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo považuje všetky alternatívne spôsoby nahradenia väzby za nepostačujúce a opätovne zdôraznil dôvody rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Tost-š/6/2023, ktoré doložil v rámci prípravného konania do spisu a rozhodnutie III. ÚS 144/2016. Poukázal na povinnosť súdu v prvom rade skúmať možnosť nahradenia väzby, väzba má fakultatívnu povahu a úlohou príslušných orgánov v trestnom konaní

je čo najvernejšie zisťovať v potrebnom rozsahu nielen skutkové okolnosti prípadu, ale aj dôvodnosť väzobného stíhania. Poukázal a citoval princípy vyjadrené v článku 17 Ústavy SR a v závere navrhol jeho žiadosti o prepustenie z väzby vyhovieť, prípadne ju nahradiť alternatívnymi inštitútmi.

Krajský súd ako súd nadriadený, ktorému bola vec predložená na rozhodnutie o podanej sťažnosti obžalovaného, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal podľa § 192 odsek 1 písmeno a/,b/ Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie im predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného nie je dôvodná.

Nadriadený súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že súd I. stupňa postupoval správne, v súlade s ustanovením § 79 odsek 3 Trestného poriadku. Zároveň postupom súdu I. stupňa bolo zachované ustanovenie § 72 odsek 2 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o existenciu materiálnych podmienok väzby u obžalovaného, krajský súd zdôrazňuje, že jednak sa s touto materiálnou podmienkou väzby dôsledne vysporiadal v dôvodoch napadnutého uznesenia súd I. stupňa, na ktoré dôvody krajský súd poukazuje z dôvodu, že sa s nimi v celom rozsahu stotožňuje a v neposlednom rade sa s existenciou tejto materiálnej podmienky väzby u obžalovaného vysporiadal aj krajský súd vo svojom ostatnom uznesení, keď rozhodoval o sťažnosti obžalovaného o ponechaní vo väzbe z 25.03.2024, sp. zn. 4Tos/25/2024. Tým je u obžalovaného daná prvá materiálna podmienka väzby a na tejto svojej úvahe krajský súd nemá čo meniť a nie je potrebné ju ani dopĺňať.

Pokiaľ ide o druhú z materiálnych podmienok dôvodov väzby u obžalovaného, krajský súd opätovne odkazuje na svoje úvahy vo vyššie citovanom uznesení, a opakuje, že významnou konkrétnou skutočnosťou odôvodňujúcou u obžalovaného dôvod väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku je skutočnosť, že obžalovaný je dôvodne podozrivý zo spáchania trestnej činnosti vysokej miery závažnosti. Ako na konkrétnu skutočnosť krajský súd poukazuje práve aj na charakter tejto trestnej činnosti, z ktorej je dôvodne podozrivý a spôsob jej spáchania, jej organizovanosť, sofistickanosť a predovšetkým motiváciu, pre ktorú mala byť táto trestná činnosť obžalovaným páchaná a práve v súvislosti s osobnými a majetkovými pomermi samotného obžalovaného je táto konkrétna skutočnosť tou konkrétnou skutočnosťou, ktorá u obžalovaného odôvodňuje dôvodnosť obavy z pokračovania v páchaní trestnej činnosti a to nielen totožného charakteru, pretože ako to vyplýva z vyjadrenia prokurátora, obžalovaný je stíhaný aj pre trestnú činnosť iného charakteru. Krajský súd pripomína, že jednotlivé dôvody väzby sú naviazané na „dôvodnú obavu“, čo znamená, že nie je reálne sa domnievať, že v tejto súvislosti musí byť naplnená požiadavka istoty vo vzťahu k preukázaniu konkrétnych skutočností, s ktorými Trestný poriadok v tejto súvislosti počíta. V týchto prípadoch nemožno vyčkávať až do okamihu, keď bude isté, že obvinený už naplnil niektorý z väzobných dôvodov v zmysle § 71 odsek 1 písmeno a/ až c/ Trestného poriadku, pretože v takom prípade by sa takému konaniu už nedokázalo zabrániť. Od posledného rozhodnutia o väzbe obžalovaného dňa 25.03.2024 sa na týchto skutočnostiach nič nezmenilo a konkrétne skutočnosti odôvodňujúce dôvodnosť väzby u obžalovaného neboli spochybnené tak, ako je tomu aj v prípade prvej materiálnej podmienky väzby obžalovaného. Z týchto dôvodov preto krajský súd zistil, že u obžalovaného existuje dôvod väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku.

Krajský súd sa stotožňuje aj s dôvodmi napadnutého uznesenia aj vo vzťahu k skúmaniu možnosti nahradenia účelu väzby u obžalovaného niektorým z inštitútov na to určených Trestným poriadkom. Súd I. stupňa k návrhom obžalovaného, že výnimočné okolnosti prípadu sú v jeho trestnej veci dané jeho spoluprácou s orgánmi činnými v trestnom konaní, správne zdôraznil ustanovenie § 10 odsek 23, odsek 24 Trestného poriadku a krajský súd udáva, že výnimočné okolnosti prípadu, v prípade dôvodov väzby, sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatel'a a určitých okolností prípadu. Pomermi páchatel'a treba rozumieť okolnosti týkajúce sa osoby páchatel'a, jeho osobných a rodinných pomerov, ktoré nesúvisia so spáchaním trestného činu a existujú v čase rozhodnutia. Pri posudzovaní osoby páchatel'a sa pozornosť venuje najmä celému jeho prechádzajúcemu životu (vek, recidíva, postoj k spáchanému trestnému činu a pod.). Obžalovaným prezentovaná spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní pri objasňovaní trestnej činnosti, hoc aj v určitej miere potvrdená týmito orgánmi, nemôže byť vyhodnotená z hľadiska existencie výnimočných okolností prípadu ako pomery páchatel'a týkajúce sa jeho osoby, práve vzhľadom na to, že pomery páchatel'a sa majú týkať jeho osobných a rodinných pomerov, napr. výnimočne ťaživá rodinná situácia, výnimočne závažné zdravotné problémy a podobne. Pokiaľ ide

o okolnosti prípadu, musí ísť o okolnosti prípadu, ktoré nejakým spôsobom zmierňujú jeho zavinenie na spáchaní skutku alebo taký postoj k jeho trestnej činnosti, ktorý významným spôsobom túto objasňuje, alebo v prípade osoby obžalovaného išlo o výnimočný exces zo spôsobu jeho predchádzajúceho riadne vedeného života a pod. To, že obžalovaný spolupracuje na trestnej činnosti nesúvisiacej s danou vecou, nemá na existenciu výnimočných okolností, podľa názoru krajského súdu, žiadny významný vplyv. Z daného teda vyplýva, že ani osoba obžalovaného a ani samotné okolnosti prípadu, poukazujúc práve na spôsob páchania trestnej činnosti obžalovaným, však existenciu výnimočných okolností prípadu neodôvodňujú. Krajský súd preto konštatuje, že vzhľadom na neexistenciu výnimočných okolností, nie je možné účel väzby u obžalovaného nahradiť.

Taktiež krajský súd poukazuje na to, že vzhľadom na závažnosť spáchaného skutku, pozbavenie osobnej slobody obžalovaného, nie je neprimeraným opatrením k povahe stíhaného trestného činu a trestu, ktorý zaň možno uložiť.

So zreteľom na uvedené krajský súd považoval rozhodnutie súdu I. stupňa za vecne správne a zákonné a sťažnosť obžalovaného podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.